

4. Beslutning: Udmøntning af midler til Handleplan på overvægtsområdet

INDSTILLING

Administrationen indstiller til udvalget for forebyggelse og sammenhæng:

- at godkende, at der anvendes 2 mio. kr. i 2022 og derefter 1,5 mio. kr. årligt af de afsatte midler til Handleplan på overvægtsområdet til en styrket behandlingsindsats for børn og unge med svær overvægt.

POLITISK BEHANDLING

Godkendt.

Freja Södergran (O) og Carsten Scheibye (V) deltog ikke i behandlingen af sagen.

BAGGRUND

I regionens budgetaftale for 2022 blev der afsat midler (2 mio. kr. i 2022 og 3 mio. kr. årligt herefter) til initiativer under Handleplan på overvægtsområdet, som regionsrådet godkendte i august 2021. Med denne sag præsenteres udvalget for forebyggelse og sammenhæng for et forslag til anvendelse af midlerne i 2022 (2 mio. kr.) og en del af midlerne herefter (1,5 mio. kr. årligt).

SAGSFREMSTILLING

Handleplan på overvægtsområdet og budgetmidler hertil

Regionsrådet godkendte i august 2021 Handleplan på overvægtsområdet, som indeholder 3 overordnede fokusområder:

1. Forebyggelse af overvægt med fokus på børn og unge
2. Behandling af svær overvægt hos børn og unge
3. Behandling af svær overvægt hos voksne

Det blev desuden godkendt af udvalget for forebyggelse og sammenhæng i juni 2021, at det første fokusområde, som skal igangsættes, er "Behandling af svær overvægt hos børn og unge". Begrundelsen herfor var, at det var vurderingen, at det var det fokusområde, hvor der var de bedste forudsætninger for at kunne igangsætte indsatser - med betydning for borgerne - hurtigt. Dette skyldes, at vi har viden og erfaringer fra Nordsjællands Hospitals overvægtsambulatorium at trække på. Hertil kommer, at fokusområdet rummer indsatser både inden for regionens ansvarsområde og inden for det tværsektorielle samarbejde og formentlig vil være et godt afsæt for et styrket samarbejde med kommunerne på overvægtsområdet. Desuden vil det være muligt at inddrage anbefalinger

fra opgaveudvalget om forebyggelse og sundhedsfremme i fokusområdet "Behandling af svær overvægt hos børn og unge".

I regionens budgetaftale for 2022 blev der afsat 2 mio. kr. i 2022 og herefter 3 mio. kr. årligt til initiativer under handleplanen. Udvalget for forebyggelse og sammenhæng er ansvarlig herfor.

Fokusområde om "Behandling af svær overvægt hos børn og unge"

Som før nævnt er det første fokusområde, som skal igangsættes, "Behandling af svær overvægt hos børn og unge". Regionen har i dag et tilbud om et vægttabsforløb til svært overvægtige børn og unge i hele regionen på Nordsjællands Hospital. Der er desuden gode erfaringer fra tidligere projekter med en "shared-care" model, hvor vægttabsforløb for børn og unge opstartes i hospitalsregi, men herefter overgår til opfølgning i kommunalt regi. Den kommunale indsats var tilrettelagt som en fortsættelse af opstarten i regionalt regi gennem blandt andet uddannelse af sundhedsplejersker og løbende mulighed for supervision fra ambulatoriet.

Det indgik som opdrag til Handleplanen, jf. regionens budgetaftaler fra både 2019 og 2020, at regionen skal tage initiativ til en samarbejdsaftale på tværs af sektorerne om børn og unge med svær overvægt. Samarbejdsaftalen skal være grundlag for et tættere samarbejde mellem sektorerne om børn og unge med svær overvægt. Herudover fremgår følgende forslag til indsatser i beskrivelsen af fokusområdet i handleplanen:

- Fortsat udvikling af regionalt behandlingstilbud til svært overvægtige børn og unge.
 - Her nævnes blandt andet en fortsat udvikling af behandlingstilbuddet, herunder understøttelse af børnene/de unges mentale trivsel. En udvikling af et behandlingstilbud til børn og unge, som udover svær overvægt, har en psykiatrisk diagnose, er også nævnt.
- Understøtte at der er tilbud til børn og unge i vægttabsforløb
 - Her nævnes, at der skal være gode tilbud at henvise til, for børn og unge i vægttabsforløb, fx særligt tilrettelagte bevægelsestilbud. Det skal være tilbud i lokalområdet, og det skal derfor være en regional fx understøttende rolle, fremfor at regionen skal være drivende. Der er gode erfaringer, der kan inddrages, fx fra Julemærkehjemmene eller bevægelsestilbuddet "Jump 4 Fun".

Med de midler, der er afsat til alle tre fokusområder, (2 mio. kr. i 2022 og 3 mio. kr. årligt herefter), er det nødvendigt at prioritere hvilke indsatser, der skal igangsættes.

Forslag til indsats om behandling af overvægt hos børn og unge

Administrationen foreslår, at der i første omgang igangsættes indsatser, som falder inden for det regionale ansvarsområde, og som derfor vil kunne igangsættes med det samme. Efter administrationens drøftelse med Nordsjællands Hospital er der følgende forslag til, hvordan budgetmidlerne kan anvendes:

1. Etablering af en satellit-enhed, så svært overvægtige børn/unge, som er bosiddende langt fra Nordsjællands Hospital, kan få et forløb svarende til det tilbud, der ellers vil være givet i ambulatoriet på Nordsjællands Hospital.
2. En styrket rådgivningsfunktion, som primært er målrettet den kommunale sundhedspleje.
3. Kvalitetsudvikling af det eksisterende behandlingstilbud i overvægtsambulatoriet.

Det foreslås, at der afsættes 2 mio. kr. hertil i 2022, som fordeles på 1,1 mio. kr. til en satellit-enhed, 0,4 mio. kr. til en styrket rådgivningsfunktion og 0,5 mio. kr. til kvalitetsudvikling af behandlingstilbuddet.

Det foreslås, at der *årligt* fra og med 2023 afsættes 1,5 mio. kr., som er fordelt på 1,1 mio. kr. til fortsat drift af satellit-enheden og 0,4 mio. kr. til en fortsættelse af rådgivningsfunktionen.

Baggrunden for de tre foreslåede indsatser er, at den fysiske afstand i dag er en stor barriere for mange familier, i forhold til at deltage i et forløb på Nordsjællands Hospital, hvis familien er bosiddende langt derfra. Forekomsten af svær overvægt blandt børn og unge er særlig høj i kommuner på Vestegnen. Det vurderes, at flere familier vil være interesserede i et væggtabsforløb, hvis det kan tilbydes tættere på deres bopæl. Det planlægges derfor at etablere en satellit-enhed på et hospital, der ligger mere sydligt i regionen, som fx er bemandet 1-2 dage om ugen. Etablering af et satellit-tilbud vil også kunne give erfaringer, som kan bruges, hvis det på sigt bliver relevant med lignende tilbud i de kommende sundhedsklynger.

Etablering af en styrket rådgivningsfunktion er relevant, fordi de fleste kommuner i dag har tilbud til børn og unge med lettere overvægtsproblematikker. Det er indtrykket, at det for mange kommuner er en udfordrende opgave, og at der anvendes mange forskellige koncepter. Der kunne derfor være grundlag for en styrket regional rådgivningsfunktion, som bygger på videndeling af erfaringerne fra Nordsjællands Hospital, kommunernes erfaringer og på generel ny viden på området. Rådgivningsfunktionen skal tilrettelægges med input fra kommunerne om deres ønsker og vil fx omhandle forskellige faglige arrangementer, men også undervisningsforløb på fx klyngeniveau samt en mere direkte mulighed for sparring om konkrete forløb med Nordsjællands Hospital, fx via en telefonrådgivning. På sigt kan rådgivningsfunktionen forhåbentlig bidrage til en mere ensartet indsats på tværs af region og kommuner, som løbende tilpasses den nyeste viden på området. En udgående rådgivende funktion vil også være i tråd med regionens ønsker om at styrke det nære sundhedsvæsen.

Det er også foreslået, at der afsættes midler til kvalitetsudvikling af det eksisterende behandlingstilbud. Selvom der er mange års erfaring med væggtabsforløb til børn og unge på Nordsjælland Hospital, er det fortsat et svært område. Det er blandt andet fordi, at der ofte også er store sociale problemer i familierne, og der er desuden en betydelig gruppe af børnene/de unge i væggtabsforløb, som samtidig har psykiske problemer eller en diagnosticeret psykisk sygdom. Der er derfor brug for at arbejde med fortsat kvalitetsudvikling af behandlingstilbuddet for at forbedre resultaterne, men også som grundlag for en fortsat udvikling af rådgivningsfunktionen over for kommunerne. Der foreslås afsat 0,5 mio. kr. hertil i 2022, men med mulighed for, at nogle af midlerne først anvendes i de efterfølgende år, så der bliver mulighed for en løbende kvalitetsudvikling af behandlingstilbuddet.

Der vil indledningsvist skulle etableres en samarbejdsstruktur med kommunerne omkring overvægtsbehandling til børn og unge. Der vil blive planlagt forskellige kick-off arrangementer, for at få fælles indblik i udfordringerne på området, og i hvordan regionen bedst muligt kan understøtte en styrket behandlingsindsats gennem ovennævnte indsatser. Ligeledes vil der være fokus på at synliggøre de forskellige tilbud over for kommunerne.

Samarbejdsaftale med kommunerne

Det foreslås, at der tages initiativ til en samarbejdsaftale på tværs af kommunerne om børn og unge med svær overvægt, når de foreslåede indsatser er godt i gang. Processen omkring en samarbejdsaftale vil formentlig tage noget tid, da sigtet som udgangspunkt vil være en fælles samarbejdsmodel med alle kommunerne. Det kan måske være en fordel at vente til de nye sundhedsklynger er etableret, så der eventuelt kan arbejdes med en samarbejdsmodel inden for hver klynge.

Fra regional side er det umiddelbart ønsket, at en samarbejdsmodel er inspireret af de gode erfaringer med shared-care modellen. En udfordring ved den model er dog, at kommunerne stiller spørgsmål ved, om de også har et ansvar for tilbud til svært overvægtige børn og unge eller om kommunernes ansvar kun omfatter børn og unge med overvægt. Der vil ikke umiddelbart være behov for at afsætte midler til udarbejdelse af en samarbejdsaftale. Men hvis det viser sig, at regionen vil skulle påtage sig nye opgaver, vil dette blive forelagt til godkendelse i udvalget for forebyggelse og sammenhæng.

Videre proces

Såfremt det besluttes at afsætte de foreslåede midler, vil planerne blive yderligere konkretiseret med henblik på løbende opstart i 2022. Det vil, som tidligere nævnt, indgå, at der skal indhentes input fra kommunerne i forhold til deres ønsker. Indsatserne vil løbende blive tilpasset kommunernes/klyngernes behov inden for de økonomiske rammer. Desuden vil der være opmærksomhed på, at der kan være behov for tilpasninger i takt med, at den kommende struktur for sundhedsklynger er på plads.

Den udgående, rådgivende funktion vil også kunne udvikles til at have et større fokus på rådgivning omkring forebyggelse af overvægt hos børn og unge, dvs. handleplanens 1. fokusområde, som skal konkretiseres senere.

Udvalget for forebyggelse og sammenhæng vil i foråret 2022 få en status på arbejdet med indsatserne, herunder overvejelserne omkring en tværsektoriel samarbejdsaftale.

Udvalget for forebyggelse og sammenhæng vil desuden medio 2022 blive præsenteret for et forslag til, hvordan de resterende midler til handleplanens fokusområder "Forebyggelse af overvægt med fokus på børn og unge" og "Behandling af overvægt hos voksne" kan anvendes fra 2023.

KONSEKVENSER

Der er ikke økonomiske konsekvenser af sagen, da det drejer sig om fordeling af midler afsat i budgettet.

RISIKOVURDERING

Den foreslåede indsats 1 om etablering af en satellit-enhed med behandlingstilbud til børn og unge med svær overvægt forudsætter, at der kan findes lokaler hertil. Såfremt det ikke kan lykkes, vil udvalget for forebyggelse og sammenhæng blive forelagt dette.

ØKONOMI

Såfremt indstillingen godkendes, vil der i 2022 bliver overført 2 mio. kr. til Nordsjællands Hospital og herefter 1,5 mio. kr. årligt til de aftalte indsatser.

KOMMUNIKATION

Der planlægges ikke kommunikation i forbindelse med en beslutning i sagen. Når indsatserne, som der afsættes midler til, er konkretiseret, vil der blive planlagt kommunikation herom.

POLITISK BESLUTNINGSPROCES

Udvalget for forebyggelse og sammenhæng vil løbende blive orienteret om status på de tre foreslåede indsatser samt arbejdet med Handleplan på overvægtsområdet. Medio 2022 forventes udvalget præsenteret for en beslutningssag angående fordelingen af de resterende midler til Handleplanen.

DIREKTØRPÅTEGNING OG KONTAKTPERSON

Lise Graae / Jean Hald Jensen

JOURNALNUMMER

20063575